

Sygn. akt III RC 149/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLIEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Honorata Wójcik

Protokolant: st.sekr.sąd. Elżbieta Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 sierpnia 2020 roku

sprawy z powództwa M. S. (1)

przeciwko M. S. (2)

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

1) orzeka o ustanowieniu rozdzielności majątkowej z dniem 31 października 2019 roku pomiędzy M. S. (1) i M. S. (2) znoszącej wspólność ustawową małżeńską powstałą pomiędzy nimi na skutek zawarcia związku małżeńskiego w dniu 05.03.2011 roku w USC w Z. nr aktu 1005102/00/AM/ (...),

2) znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania,

Sygn. akt III RC 149/19

UZASADNIENIE

Powód M. S. (1) reprezentowany przez fachowego pełnomocnika z wyboru w pozwie z dnia 31 października 2019 r. wniósł o ustanowienie rozdzielności małżeńskiej majątkowej między nim a pozwaną M. S. (2) z dniem wniesienia pozwu oraz zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podniósł, że od półtora roku pozwana nie pracuje, a w lipcu 2019 r. zabrała oszczędności stron w kwocie 25 000 zł przeznaczone na remont odrodzenia. Za powyższe środki pozwana zakupiła samochód, który zarejestrowała na swojego brata. Wobec tego, że pozwana zaczęła rozporządzać majątkiem wspólnym stron bez uzgodnienia z mężem, w sposób, który wskazuje na chęć wyprowadzenia składników z majątku wspólnego powód wystąpił z powództwem. (pozew – k. 2 - 4)

W odpowiedzi na pozew M. S. (2) reprezentowana przez fachowego pełnomocnika wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego. W uzasadnieniu wskazała, że w lipcu 2019 r. zorientowała się, że powód ma romans. Odkrycie zdrady męża spowodowało kryzys w związku małżeńskim stron. Przyznała, że strony mieszkają wspólnie, ale ich relacje są bardzo formalne. Powód nadal jest w związku z inną kobietą. Od lipca 2019 r. powód przestał łożyć na utrzymanie rodziny. Wcześniej przekazywał żonie pieniądze, które zarobił jako kierowca tira. Po raz ostatni powód przekazał pozwanej pieniądze z wynagrodzenia dnia 14 lipca 2019 r. Dlatego też pozwana zmuszona była korzystać z oszczędności stron, które wynosiły 20 000 zł, nie zaś jak twierdzi powód 25 000 zł. Poznana przyznała, że wykorzystała część tych środków na zaspokojenie potrzeb rodziny, albowiem ciężar utrzymania domu spoczął na pozwanej. Pozwana zmuszona była dokonać zakupu samochodu, gdyż powód uniemożliwił jej korzystanie z samochodu, który użytkowała dotychczas. Pozwana nie zaprzeczyła, że pieniądze na zakup samochodu pochodziły ze wspólnych oszczędności stron. Zakupione auto nie zostało zarejestrowane na

pozwaną w obawie, że w takiej sytuacji zostałyby ono zabrane przez powoda. Po ujawnieniu zdrady powód zabrał z domu także rower, maszynkę do mięsa telewizor oraz laptop, który ostatecznie zwrócił na prośbę dzieci. (odpowiedź na pozew – k. 20-25).

Na rozprawie w dniu 5 sierpnia 2020 r. pełnomocnik powoda poparł powództwo i wniósł o zasądzenie kosztów postępowania, pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. (e-protokół rozprawy – k. 104-107)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony zawarły związek małżeński dnia 5 marca 2011 r. i był to ich drugi ślub. Strony były już wcześniej małżeństwem. Pierwszy ich związek został zakończony przez rozwód. M. S. (1) i M. S. (2) nadal są małżeństwem. Od czerwca b.r. toczy się między nimi sprawa o rozwód. Strony nie zawierały dotychczas umów majątkowych małżeńskich. Żadna ze stron nie jest ubezwłasnowolniona, ani nie toczy się wobec stron postępowanie upadłościowe.

(dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 7, okoliczności przyznane)

Strony mieszkają razem w Z. w pobudowanym przez nich domu. Mają troje małoletnich dzieci w wieku 2 lata, 7 lat i 13 lat. Relacje pomiędzy małżonkami uległy pogorszeniu po urodzeniu najmłodszego dziecka. Do sierpnia/września 2019 r. małżonkowie prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. Powód pracuje jako kierowca tira, jeździ w trasy międzynarodowe. Zarabia 6 000 – 7 000 zł. Ponadto strony prowadziły gospodarstwo rolne o powierzchni 15 arów, stanowiące ich wspólną własność, nastawione na uprawę zboża, warzyw i owoców (m.in. bobu, czosnku, truskawek). Małżonkowie sprzedawali warzywa, owoce z własnych upraw. Sprzedają zajmowali się M. S. (1), M. S. (2) i matka powoda. Bieżące rachunki opłacali z dochodów z roli. Pozwana nie pracowała zawodowo. Pomagała w gospodarstwie rolnym, zajmowała się wychowaniem dzieci i prowadzeniem domu. Otrzymywała świadczenie 500+ na troje dzieci i zasiłek rodzinny.

(dowód: zeznania powoda e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:34:05 – k. 106v-107v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:07:52 – k. 34v-35, zeznania pozwanej e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:54:17 – k. 107-v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:55:07 – k. 35-v, zeznania świadka K. S. e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 00:06:58 – k. 104v-105, zeznania świadka T. O. (1) e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 00:28:23 – k.105-v, zeznania świadka E. N. e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 00:48:10 – k.105v, zeznania świadka J. W. e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:04:20 – k.105v-106, zeznania świadka Ł. K. e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:24:38 – k.106-v)

M. S. (1) jest ponadto właścicielem gruntów rolnych w powierzchni 74 arów, które dostał w darowiźnie od babki i 52 arów zapisanych przez matkę jeszcze przed zawarciem związku małżeńskiego z pozwaną.

(dowód: zeznania powoda e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:34:05 – k. 106v-107v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:07:52 – k. 34v-35)

M. S. (2) i M. S. (1) mieli oddzielne konta bankowe. M. S. (1) część wynagrodzenia za pracę w charakterze kierowcy dostawał na rachunek bankowy (1730 zł), a resztę - do ręki. Na rachunku powód miał własne oszczędności. Kupił za te środki, bez uzgodnienia z żoną, tunel namiotowy i nasiona na rozsadę. Pozwana nie miała dostępu do rachunku męża. Z środków zgromadzonych na własnym rachunku bankowym w (...) Bank (...) S.A. M. S. (2) opłacała bieżące rachunki – prąd, OC samochodu, KRUS, a także kupowała żywność. Bardzo często korzystała z pieniędzy zarobionych przez męża, które były w domu.

(dowód: zeznania powoda e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:34:05 – k. 106v-107v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:07:52 – k. 34v-35, zeznania pozwanej e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:54:17 – k. 107-v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:55:07 – k. 35-v, lista transakcji bankowych – k. 84)

M. S. (2) oskarża męża o zdradę. M. S. (1) zaprzecza, by był związany z inną kobietą. Sytuacja między stronami pogorszyła się w połowie lipca 2019 r. Wtedy to, po weselu sąsiadki, pozwana podsłuchiwała rozmowę męża z kochanką. Doszło pomiędzy małżonkami do awantury. Z relacji powoda wynika, że pozwana wpadła w złość, stłukła mu telefon. Wtedy właśnie postanowił on, że nie chce mieć z żoną nic wspólnego. Od września powód sypia w salonie, nie jak dotychczas w sypialni małżeńskiej.

(dowód: zeznania powoda e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:34:05 – k. 106v-107v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:07:52 – k. 34v-35, zeznania pozwanej e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:54:17 – k. 107-v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:55:07 – k. 35-v)

Małżonkowie S. mieli wspólny samochód m-ki V. (...) rok. Pozwana z niego korzystała, m.in. wozila dzieci na przystanek autobusowy, do lekarza. Po awanturze po weselu sąsiadki - w lipcu 2019r., powód zabronił żonie korzystania z tego samochodu, zabierając kluczyki i dokumenty. W sierpniu 2019 r. M. S. (2) ze wspólnych oszczędności znajdujących się w domu, przeznaczonych na remont ogrodu, zabrała 20 000 zł. Dokonała zakupu samochodu osobowego za kwotę 14 000 zł, a resztę przeznaczyła na życie. Nowo zakupione auto pozwana zarejestrowała na swojego brata Ł. K.. Bała się, że pozwany odbierze jej samochód, jeżeli zarejestruje go na siebie.

(dowód: zeznania powoda e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:34:05 – k. 106v-107v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:07:52 – k. 34v-35, zeznania pozwanej e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:54:17 – k. 107-v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:55:07 – k. 35-v, zeznania świadka Ł. K. e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:24:38 – k.106-v, zeznania świadka E. N. e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 00:48:10 – k.105v, zeznania świadka J. W. e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:04:20 – k.105v-106,)

Od września 2019 r. powód zabrał z domu maszynkę do mięsa i zaniósł ją do swojej matki, tłumacząc, że to ona miała mu mięso. Od tego czasu sam robi sobie pranie, a na posiłki chodzi do swojej matki. Sam kupuje dla siebie jedzenie, robi zakupy na własne potrzeby. Kupuje także dzieciom napoje, słodycze, lody. Powód wysłał pocztą na dzieci kwotę 1 000 zł. Nie korzysta z pożywienia, które kupuje pozwana. Powód zabrał też z domu (z sypialni) telewizor i zaniósł do swojej matki. Powód zamknął w garażu rower, tak że pozwana nie może z niego korzystać. Część rzeczy ruchomych stanowiących dorobek stron pozostaje w domu matki powoda. Po przeprowadzce do nowego domu (w którym strony obecnie zamieszkują) część rzeczy małżonkowie zostawili u matki powoda, postanawiając, że do nowego domu kupią sobie nowe.

(dowód: zeznania powoda e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:34:05 – k. 106v-107v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:07:52 – k. 34v-35, zeznania pozwanej e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:54:17 – k. 107-v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:55:07 – k. 35-v, zeznania świadka E. N. e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 00:48:10 – k.105v, zeznania świadka J. W. e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:04:20 – k.105v-106,)

M. S. (1) i M. S. (2) od sierpnia/września 2019r. nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego. W lipcu 2019r. powód po raz ostatni dał żonie pieniądze z wynagrodzenia na utrzymanie domu. Od tamtej chwili dzielą się opłatami. M. S. (2) reguluje należności za energię elektryczną, a M. S. (1) – za wodę i kupuje opał na zimę. Obecnie M. S. (1) ma zatrzymane prawo jazdy na 3 miesiące, od czerwca do września nie będzie pracował w charakterze kierowcy. Aktualnie utrzymuje się on tylko z pracy na roli. Poprowadzeniem gospodarstwa rolnego zajmuje się jedynie on, pozwana zajmuje się dziećmi i domem.

(dowód: zeznania powoda e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:34:05 – k. 106v-107v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:07:52 – k. 34v-35, zeznania pozwanej e-protokół rozprawy z dnia 05.08.2020r. 01:54:17 – k. 107-v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 08.01.2020r. 00:55:07 – k. 35-v)

Sąd uznał za wiarygodny zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy

w postaci dowodów z dokumentów i oparł się na nim, dokonując ustaleń faktycznych. Dowody z dokumentów nie były kwestionowane przez strony, potwierdzają i precyzują fakty przez nie przedstawiane, nie budzą wątpliwości, co do swej wiarygodności.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków T. O. (2), E. N., J. W., Ł. K., K. S., co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd dał wiarę zeznaniom stron, które są zgodne, co do faktów i okoliczności istotnych dla sprawy. Sąd nie dał natomiast wiary zeznaniom powoda odnośnie tego, że pozwana nie pracowała w polu, jako że jest to nie zgodne z pozostałym marniałem dowodowym w postaci zeznań samej pozwanej, ale także świadka T. O. (2), E. N., J. W., Ł. K.. Świadkowie T. O. (2) i Ł. K. potwierdzili, że pozwana pracowała w polu, zaś E. N., że pozwana jeździła na rynek sprzedawać warzywa, owoce. J. W. zeznała, że pozwana zajmowała się polem i sprzedają plonów.

Faktem spornym pomiędzy stronami jest również fakt romansu powoda, jako że M. W. temu zaprzecza. Niemniej jednak z punktu widzenia orzeczenia rozdzielnosci majątkowej między małżonkami ma to drugorzędne znaczenie. Powyższe będzie z całą pewnością wyjaśniane przez Sąd Okręgowy właściwy dla orzeczenia rozwodu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo M. S. (1) o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej między nim a jego żoną wraz z wniesieniem pozwu, tj. z dniem 31 października 2019 r. zasługuje na uwzględnienie w całości.

Z dniem 5 marca 2011 r., to jest z chwilą zawarcia małżeństwa, powstała między stronami z mocy ustawy, na podstawie art. 31 § 1 k.r.o., wspólność majątkowa, nazwana przez ustawodawcę wspólnością ustawową. Wspólność ustawowa stanowi ustrój majątkowy preferowany przez prawodawcę, jednak nie jest on obligatoryjny. Przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego pozwalają na inne ukształtowanie tego ustroju, a mianowicie na rozszerzenie lub ograniczenie wspólności, a nawet na jej wyłączenie. Mogą tego dokonać sami małżonkowie, stosownie do art. 47 § 1 k.r.o., a w braku ich zgody sąd na żądanie jednego z małżonków w trybie art. 52 k.r.o. Zgodnie z przywołanym art. 52 § 1 k.r.o., z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej.

Rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. Ustanowienie przez sąd rozdzielnosci majątkowej na podstawie art. 52 k.r.o. możliwe jest wbrew woli jednego z małżonków, dlatego też może nastąpić tylko w razie istnienia ku temu ważnych powodów.

Ustawa nie definiuje pojęcia ważne powody, jednakże w doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że pod pojęciem tym rozumieć należy takie okoliczności, które powodują, że

w konkretnej sytuacji faktycznej wspólność ustawowa przestaje służyć dobru drugiego

z małżonków oraz dobru założonej przez małżonków rodziny, a wręcz dalsze jej trwanie zagraża interesom drugiego małżonka (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 czerwca 2000 roku, III CKN 287/00, LexPolonica nr 379815; M. S. [w:]

K. P. (red.), Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, W. 2006, komentarz do art. 52, tezy 14 i nast.). Wśród katalogu ważnych powodów wymienia się okoliczność, że małżonkowie żyją w rozłączeniu (separacja faktyczna), trwonienie majątku, alkoholizm czy narkomania, hazard, uporczywy brak przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny, uporczywe dokonywanie szczególnie ryzykownych operacji finansowych zagrażających materialnym podstawom bytu rodziny. Podkreślić należy ponadto, że ważne powody przemawiające za ustanowieniem rozdzielnosci majątkowej powinny mieć charakter majątkowy.

Dał temu wyraz Sąd Najwyższy w wyroku z 8 października z 1998 roku II CKU 50/98 wskazując, że zgodnie z treścią normy art. 52 § 1 k.r.o. materialnoprawną przesłanką uwzględnienia na jego podstawie powództwa o zniesienie wspólności majątkowej, zarówno ustawowej jak i umownej, jest wystąpienie ważnych powodów uzasadniających to żądanie. Ich wystąpienie musi jednak zostać zbadane i wykazane z uwzględnieniem całokształtu okoliczności stanu faktycznego, a rozstrzygnięcie uwzględniające powództwo nie może być oparte wyłącznie na jego uznaniu

lub przyznaniu okoliczności faktycznych, a to wobec wyraźnego zakazu wynikającego z art. 431 k.p.c., znajdującego odpowiednie zastosowanie z mocy art. 452 k.p.c.

Wobec poczynionych ustaleń w toku postępowania Sąd orzekł o uwzględnieniu pozwu o ustanowienie rozdzielności majątkowej z dniem 31 października 2019r. – zgodnie z żądaniem pozwu.

Przy rozważaniu zasadności ustanowienia rozdzielności majątkowej, Sąd musi rozważyć interes obojga małżonków i całej rodziny, widziane w perspektywie przyszłości.

W realiach niniejszej sprawy, należy uznać, że brak jest współdziałania ekonomicznego między małżonkami od sierpnia/września 2019 r., które stanowi ważny powód w rozumieniu art. 52 k.r.o. Od tego czasu bowiem każde z małżonków prowadzi własne gospodarstwo domowe. W lipcu 2019 r. M. S. (1) po raz ostatni oddał żonie zarobione pieniądze. We wrześniu ubiegłego roku powód wyprowadził się do salonu i nie śpi z żoną w sypialni. Każda ze stron przyczynia się do utrzymania domu, w którym nadal zamieszkują. Niemniej jednak każde z nich robi zakupy za własne środki i dla siebie. Powód kupuje żywność sam dla siebie lub jada u swojej matki. Czasem kupuje słodycze dla dzieci. Pozwana prowadzi gospodarstwo domowe wraz z dziećmi. Robi zakupy dla siebie i dla dzieci. Małżonkowie nie korzystają z dochodów drugiej strony. Od sierpnia/września 2019r. strony nie podejmują już wspólnie żadnych decyzji finansowych, nie zarządzają zgodnie majątkiem wspólnym. Powód sam ustalił sobie kwotę 1000 zł którą przekazuje pozwanej na utrzymanie dzieci. Strony nie prowadzą wspólnie gospodarstwa rolnego. Pozwana nie pracuje w polu, nie zajmuje się sprzedażą urodzajów. Obowiązek ten spoczywa w całości na powodzie. Pozwana nie ma udziału w podejmowaniu decyzji związanych z prowadzeniem gospodarstwa.

Małżonkowie zgodnie z art. 37 k.r.o. mają obowiązek informowania siebie o podejmowanych działaniach ekonomicznych. Tymczasem pozwana bez wiedzy i zgody męża dokonała zakupu samochodu za kwotę 14 000 zł w sierpniu 2019 r. Powód z kolei rozporządzał pieniędzmi zgromadzonymi na własnym rachunku bankowym bez wiedzy i zgody żony. Ponadto powód zabrał z domu stron część ruchomości stanowiących ich wspólność małżeńską w postaci telewizora, maszynki do mielenia mięsa i zaniósł do domu swojej matki. Uniemożliwił żonie korzystanie z roweru, samochodu.

Obecnie brak porozumienia pomiędzy małżonkami co do zarządu majątkiem wspólnym w ocenie Sądu poważnie utrudnia zarząd majątkiem wspólnym. Powód nie widzi możliwości współdziałania z żoną, twierdząc, że nie chce mieć z nią nic wspólnego. Małżonkowie nie podejmują wspólnie decyzji w kwestiach finansowych, nie łączy ich więź gospodarcza. Nie ma porozumienia pomiędzy małżonkami od sierpnia /września 2019 r. Z materiału dowodowego wynika, iż strony nie poruszają w ogóle kwestii finansów. Mieszkają razem, niemniej jednak ich kontakty są czysto formalne. Pomiedzy stronami ustała więź gospodarcza, fizyczna a nawet psychiczna. Obecnie strony są w trakcie rozwodu. Jednocześnie z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż strony nie są w stanie podejmować wspólnych, zgodnych decyzji gospodarczych.

Mając na względzie powyższe ustalenia i rozważania, Sąd na podstawie art. 52 § 1 k.r.o. uwzględnił powództwo o ustanowienie rozdzielności majątkowej pomiędzy stronami i orzekł jak w wyroku.

Sąd wziął pod uwagę, iż strony prowadzą oddzielne gospodarstwo domowe od sierpnia/września 2019r., a powód wystąpił o ustanowienie rozdzielności z dniem 31 października 2019r. to jest z dniem złożenia pozwu w niniejszej sprawie.

Powyższe okoliczności świadczą o tym, że w związku małżeńskim stron wspólność ustawowa nie spełnia już swych funkcji, a jej dalsze trwanie stwarza zagrożenie interesów majątkowych stron. Mając na względzie powyższe ustalenia i rozważania, Sąd uznał za zasadne ustanowienie rozdzielności majątkowej pomiędzy M. S. (1), a M. S. (2) z dniem 31 października 2019r., znoszącej wspólność majątkową małżeńską powstałą między nimi na skutek zawarcia związku małżeńskiego w dniu 5 marca 2011r. o oznaczeniu aktu małżeństwa numerem 1005102/00/AM/ (...).

Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 100 k.p.c., znosząc wzajemnie między stronami koszty postępowania.